

Osobný hriech

Dnešný svet **stratil cit pre hriech** ... Má strach zo všetkého okrem hriechu: zo znečistenia ovzdušia, zákerných chorôb, vojny, zo straty zamestnania ... Ježiš nás však upozorňuje: *„Nebojte sa tých; čo zabíjajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu i telo zahubiť v pekle“* (Mt 10,28).

Následky i konkrétnu podobu hriechu všetci veľmi dobre poznáme - denne sa s ním stretávame - tak ako apoštol Pavol pred 2000 rokmi: aj dnes sú ľudia plní *„neprávosti, zloby, lakomstva, ničomnosti, plní závisti, vrážd, svárov, ľsti, zlomyseľnosti; sú klebetní, utrhačskí, nenávidia Boha, urážajú iných, sú pyšní, povyšujú sa, vymýšľajú zlo, neposlúchajú rodičov, sú nerozumní, vierolomní, bezcitní a nemilosrdní. Hoci dobre vedia o Božom ustanovení, že tí, čo robia také veci, zasluhujú si smrť, nielen že to sami robia, ale aj schvaľujú, keď to robia iní“* (Rim 1,29-31).

Odnaučili sme sa pozeráť na tieto veci ako na hriech. Ale ak nejestvuje už hriech, potom už nemá zmysel ani Kristova smrť; ak nejestvuje hriech, potom Biblia klame: *„Kristus zomrel za naše hriechy“* (1Kor 15,3).

Nechceme si priznať svoj hriech. Myslíme si, že ak nájdeme vhodné argumenty, tak Boh bude zhovievavejší. Lenže poľahčujúca okolnosť platí len pri ľudských súdoch, nie pri Božích (por. súdny proces a Boží súd - Boh je zároveň obžaloba, obhajca a sudca).

Som poznačený hriechom - na tom nič nezmením. Je to holý fakt, ktorý musím akceptovať. Musím tomuto slovu porozumieť v celom jeho rozsahu.

Ako chápe Biblia hriech?

Biblia hovorí o hriechu ako o

- duchu nezávislosti ...
- ignorovaní pokynov Stvoriteľa ...
- minútí cieľa, zlyhaní ...
- odchýlení sa od správnej cesty ...

- odmietnutí Boha
- pristupovaní k Bohu ako k sluhovi ...
- vzbure a neposlušnosti ...
- úmyselnom konaní zla ...
- nevere a cudzoložstve ...

Najcharakteristickejšia vlastnosť hriechu je nasmerovanie proti Bohu: „*Proti tebe, proti tebe samému som sa prehrešil a urobil som, čo je v твоjich očiach zlé.*“ (Ž 51,6).

Boh ako stvoriteľ má pravo žiadať od človeka čokoľvek ... Hriechom človek upiera toto právo Bohu a sám chce byť Bohom. Stáva sa hrnčiarom a Boh hlinou ... (por. Iz 64,7; Jer 18,6).

Rozlišujeme ťažký a ľahký hriech:

Ťažký - ničí lásku v mojom srdci, odvracia ma od Boha, ktorý je mojim posledným cieľom.

Musia byť splnené tri podmienky: ide o veľmi vážnu vec, konám s plným vedomím a slobodne. Závažnosť vymedzuje desať Božích prikázaní (por. KKC 1855-1861).

Ľahký - v menej vážnej veci nezachovám mieru, alebo v závažnej veci mi chýba plné poznanie a slobodný súhlas (por. KKC 1862-1863).

Ak nie som schopný pomenovať svoje hriechy, upadnem do nich znovu. Prečo? Lebo hriech nazýva dobrým to, čo je zlé. Preto musí byť hriech jasne pomenovaný. Podobne ako lekár, ktorý skôr ako začne liečiť či ošetrovať, musí najprv stanoviť diagnózu (určiť chorobu).

Podobne ako existuje katalogizácia chorôb, tak existuje aj katalogizácia hriechov. Sväté písmo nám predkladá viaceré takéto katalogizácie (zoznam): „*smilstvo, nečistota, chlipnosť, modloslužba, čary, nepriateľstvá, svár, žiarlivosť, hnevy, zvady, rozbroje, rozkoly, závisť, opilstvo, hýrenie a im podobné*“ (Gal 5,19-21).

My však často **nerobíme úmyselne zlo**, ale:

1. skôr preháňame v tom, čo je dobré. Posúvame dobro za hranicu Božej vôle, až sa nakoniec stane hriechom. Napríklad:

- telesný odpočinok sa stáva lenivosťou;
- tichosť narastá v absenciu komunikácie;
- schopnosť dosiahnuť zisk sa stáva lakomstvom;
- užívanie života sa stáva nestriedmosťou;
- telesné potešenie sa stáva zmyselnosťou;
- záujem o majetok druhého sa stáva chamtivosťou;
- radosť z jedla prerastá v nenásytnosť a pažravosť;
- starostlivosť o seba sa stáva sebeckom;
- sebaúcta sa stáva nadutosťou;
- komunikácia sa stáva ohováraním;
- obozretnosť prerastá v stratu viery;
- pozitívny prístup sa stáva necitlivosťou;
- hnev prerastá v zúrivosť a agresiu;
- láskavá starostlivosť o iných sa stáva zotročovaním;
- úsudok sa stáva kritikou;
- svedomitosť sa stáva naháňaním sa za dokonalosťou;
- štedrosť sa stáva plytvaním;
- sebaobrana prerastá v nepoctivosť;
- opatrnosť sa stáva strachom ...

2. sme presvedčení o svojej nevinnosti. Vždy totiž hľadáme vinu len u tých druhých. A naopak, úspechy zase pripisujeme len a len sebe. Pre svoje chyby a vinu hľadáme stále nové a nové výhovorky. Obviňovanie druhých vo mne zvyšuje iba hnev, horkosť a frustráciu; izolujem sa od nich. Jediná správna cesta je priznať si svoju zodpovednosť i svoj podiel viny a prosiť o odpustenie.

3. zabúdame, že sme zodpovední aj za hriechy iných - vtedy ak:

- máme na nich priamu a dobrovoľnú účasť;
- ich prikazujeme, radíme, chválime, schvaľujeme;
- ich neodhalíme alebo im nezabráňame, keď je to našou povinnosťou;
- chránime tých, čo robia zlo (por. KKC 1868).

Nezabúdajme, že s každým hriechom rastie náchylnosť k ďalšiemu hriechu. Opakovanie tých istých skutkov plodí nereseň, ktorá zatemňuje svedomie a narúša hodnotenie dobra i zla v konkrétnych situáciách. Avšak mravný cit v nás zničiť nemôže (por. KKC 1865).

Zhrešil si? Pýtaš sa, čo máš robiť?

„A keby niekto zhrešil, máme u Otca zástancu: Ježiša Krista, spravodlivého. On je zmiernou obetou za naše hriechy; a nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta“ (1Jn 2,1-2).

Toto je radostná zvesť: **Boh ťa ľúbi aj napriek tvojmu hriechu.** Lenže ak nemáš toto vedomie (skúsenosť odpustenia), budeš len vyznávať jednotlivé hriechy, aby si dostal rozhrešenie – nič viac. Budeš žiť v začarovanom kruhu: hriechy - vyznanie - hriechy - vyznanie ... až nakoniec stratíš nádej na víťazstvo. Je správne, ak vyznávaš svoje hriechy, ale potrebuješ k tomu ešte ten začarovaný kruh preraziť biblickým vzorcom: hriech – vyznanie - vzoprenie sa (por. Jak 4,7).

Ešte niekoľko praktických rád:

Vidieť niečo, alebo počuť, či cítiť (napríklad ak sa v tebe rodí hnev, zloba, závišť, maškrtnosť, sexuálna túžba a pod.) *nie je hriechom*, je to len príležitosť k hriechu - pokušenie. Hriechom sa stane až vtedy, keď si uvedomíš, že je to nebezpečné a napriek tomu dobrovoľne zostaneš pri pozeraní, počúvaní alebo budeš v sebe rozvíjať tieto túžby a hnutia.

Čo sa ti stane proti tvojej vôli alebo bez tvojho privolenia, nie je hriechom, čokoľvek by to bolo.

Ak si neuvedomuješ, že tvoja myšlienka, cit, žiadosť, túžba, skutok sú hriešne, nezhrešil si.

Hriechy páchané z náhleho hnevu, nerozmyslenosti alebo v polospánku obyčajne nie sú ťažkými hriechmi.

Ako zistíš, či si sa prehrešil myšlienkou, citom, žiadosťou, skutkom? Rozpamätaj sa na chvíľu, keď sa to stalo. Vedel si v danej chvíli, alebo aspoň si sa vážne obával, že sa dopustiš hriechu? Ak áno, a

napriek tomu si to slobodne urobil, zhrešil si. Kto nevie, nie je si vedomý, že je hriešna jeho myšlienka, žiadosť ..., nezhreší.

Ak máš pochybnosti či si zhrešil, nemusíš sa z toho spovedať. Ale urobíš dobre ak sa z toho vyspovedáš, prípadne poradiš so spovedníkom, aby si nadobudol istotu.

Spracoval: Imrich Degro

©*Spoločenstvo sv. Michala Archanjela*